

Promemoria om särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet – investeringar i ökad nätkapacitet

Energimarknadsinspektionen (Ei) avstyrker förslaget till lag om särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet men vill lämna följande kommentarer.

Energimarknadsinspektionens övervägande

Ei lämnade den 16 april 2020 ett remissvar (ärendenummer 2020-100654) på regeringens förslag om lag om särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet, där förslaget avstyrktes. Den nu remitterade promemorian innehåller ett lagförslag som i stort sett motsvarar förslagen i regeringens proposition Särskilt investeringsutrymme för elnätsverksamhet (prop. 2020/21:12). Några delar i förslaget har dock reviderats jämfört med det lagförslag som lämnades våren 2020.

Det nya förslaget skiljer sig från det tidigare förslaget i propositionen när det gäller beräkningen av ett nätföretags samlade investeringsbelopp. Det reviderade förslaget innebär att gränsvärdena höjs för när det särskilda investeringsutrymmet kan användas. Detta sker genom en skärpning av kapitalbaskravet och kravet på egenfinansiering. Det är positivt att kraven på elnätsföretagen har skärpt. Trots att kapitalbaskravet ökats väsentligt från en till fyra procent, så får det dock fortfarande anses vara lågt i förhållande till vad som kan antas utgöra en normal reinvesteringstakt i elnätsverksamhet (8-10 procent per tillsynsperiod).

I promemorian föreslås det också att det införs ett bemyndigande som gör det möjligt att meddela föreskrifter om skyldighet för elnätsföretag att redovisa vilka investeringar som ska läggas till grund för beräkningen av investeringsbeloppet. Bemyndigandet ska ses mot bakgrund av att det i det reviderade förslaget framgår att Ei kommer få i uppdrag att vart tredje år, med start 2022, följa investeringarna och rapportera resultatet. Syftet är att åstadkomma en uppföljning av hur det särskilda investeringsutrymmet används. För att säkerställa att Ei får in det underlag som krävs för uppföljningen innehåller lagen ett bemyndigande om att

meddela föreskrifter om skyldighet för nätföretagen att redovisa vilka investeringar de har gjort som en följd av investeringsutrymmet.

Ei anser att det är bra med en uppföljning av investeringarna eftersom transparensen kan ge positiva effekter på företagens agerande.

Lagstiftningsförslaget innehåller dock inte några krav på att investeringarna inom ramen för det särskilda investeringsutrymmet ska gå till åtgärder som förstärker kapaciteten i elnäten. För det fall att uppföljningen av investeringarna visar något annat, så innebär det inte heller några konsekvenser för elnätsföretagen.

Förslaget har förbättrats i flera avseenden. Ei bedömer dock att det inte är tillräckligt för att uppnå det uttalade syftet, att utöka kapaciteten i elnäten. Vidare får elnätsföretagen redan kostnadstäckning för sina investeringar i den nuvarande regleringen vilket gör att förslaget endast leder till utökade vinster. Förslaget bedöms heller inte leda till förbättrade incitament att genomföra väl avvägda elnätsinvesteringar. Ei avstyrker därför att det nu aktuella lagstiftningsförslaget genomförs.

Beslut om detta yttrande har fattats av generaldirektören Anne Vadasz Nilsson. Vid den slutliga handläggningen deltog även ställföreträdande generaldirektören Tony Rosten, chefsjuristen Göran Morén och chefsekonomen Therése Hindman Persson samt enhetschefen Rebecka Thuresson, föredragande.

Beslutet har fattats digitalt och saknar därför underskrifter.

Anne Vadasz Nilsson

Rebecka Thuresson

2020-12-17

2020-103895-0002